

Työ- ja elinkeinoministeriön asiantuntijalausunto 10.10.2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kuntouttavasta työtoiminnasta
annetun lain muuttamisesta (HE 109/2025 vp)

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

TEM-näkemykset tiivistetysti

- Esityksen tarkoituksena on keventää aktivointisuunnitteluun ja kuntouttavaan työtoimintaan ohjaamiseen liittyviä hallinnollisia velvoitteita. Työ- ja elinkeinoministeriö **kannattaa ehdotettua keventämistä.**
  - Ehdotettujen muutosten jälkeen työttömyysetuutta pääasiallisena etuutena saaville laadittaisiin työllistymissuunnitelma tai palvelutarpeen edellyttäessä monialainen työllistymissuunnitelma.
- **Kuntouttavaan työtoimintaan** ohjattaisiin työttömyysetuutta pääasiallisena etuutena saava työtön monialaisessa työllistymissuunnitelmassa sovitun mukaisesti. Työ- ja elinkeinoministeriö pitää **kohdentamista tarkoituksenmukaisena ja** kuntouttavan työtoiminnan roolia **selkeyttävänä.**
- Työ- ja elinkeinoministeriön näkemyksen mukaan **aktivointisuunnitelman poistaminen** työttömyysetuutta pääasiallisena etuutena saavilta **ei heikennä työttömän työnhakijan palveluprosessia.** Työttömälle erinimisten suunnitelmien vähentäminen ja suunnitelmien päällekkäisyyksien purkaminen todennäköisesti selkeyttää työnhakuprosessia.
- **Tärkeää seurata** monialaisten palvelutarvearvioiden määrrien ja monialaisen tuen yhteistoimintamallin asiakasmäärien kehitystä **ja arvioida** esityksen vaikutuksia.

Työnhakijan palveluprosessi

- Työnhakijan palveluprosessista säädetään työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa (380/2023) muun muassa seuraavasti:
  - Heti työnhaun alussa työttömälle laaditaan alkuhaastattelussa **työllistymissuunnitelma**, ja osana laatimista hänen palvelutarpeensa arvioidaan. **Palvelutarpeen arviointi on keskeinen elementti** työnhakijan palveluprosessissa ja työvoimaviranomaisen palvelussa.
  - Työnhaun jatkuessa työllistymissuunnitelmaa ja palvelutarvetta tarkistetaan ja **päivitetään kolmen kuukauden välein**.
  - Jos työttömän palvelutarve edellyttää muita kuin työvoimaviranomaisen järjestämiä palveluja, sen on tarvittaessa ohjattava työtön muun viranomaisen palvelujen piiriin. Käytännössä kyse on joko konsultoivasta yhteistyöstä tai ohjauksesta työllistymisen monialaisen tuen yhteistoimintamallin piiriin.
- Yhteistoimintamallista säädetään työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetussa laissa (381/2023)
  - Ohjaus yhteistoimintamalliin, asiakkuuden alkaminen ja asiakasprosessin kesto kytkeytyvät työttömän palvelutarpeeseen.
  - Asiakkaalle laaditaan yhdessä **monialainen työllistymissuunnitelma**.

Vaikutukset työttömiin

- Aktivointisuunnitelma on työllistymissuunnitelman korvaava suunnitelma. Kuitenkin, jos asiakkaalla ei ole ollut sosiaalipalveluiden tarvetta, aktivointisuunnitelma on sisällöllisesti vastannut työllistymissuunnitelmaa.
  - Lakisääteinen velvoite työvoimaviranomaiselle ja hyvinvointialueelle laatia ja uudistaa aktivointisuunnitelma yhdessä voi mainitussa tilanteessa näyttäytyä asiakkaalle hämmentävänä.
  - Suunnitelman laatiminen tällaisessa tilanteessa on saadun asiakaspalautteen perusteella koettu myös kiusallisena.
  - Edellä mainitut voivat hidastaa asiakkaan sitoutumista työllistymistä edistävään prosessiin.
- Erinimisten suunnitelmien vähentäminen ja eri suunnitelmien päällekkäisyyksien purkaminen todennäköisesti **selkeyttävät työnhakuprosessia** asiakkaalle.
- Ehdotettu muutos voi myös **selkeyttää asiakkaalle työvoimaviranomaisen roolia** työllistymisen edistämisen vastuuviranomaisena ja siten edesauttaa palveluprosessiin sitoutumista.

Vaikutukset työvoimaviranomaisiin

- Aktivointiehdon ja aktivointisuunnitelman poistaminen esitetyllä tavalla **sujuvoittaisi työvoimaviranomaisen työtä** ja vähentäisi epätarkoituksenmukaista yhteistyötä viranomaisten välillä.
- Useimpien työttömien palvelutarpeisiin voidaan vastata työvoimapalveluilla.
  - Palvelujen tarjoamisen lähtökohta asiakkaan palvelutarve. Työtarjouksia ja työvoimapalveluja voi tarvittaessa täydentää esimerkiksi kunnan yleiseen toimialaan kuuluvilla palveluilla. Palvelut sisällytetään työllistymissuunnitelmaan.
  - Konsultoiva yhteistyö esimerkiksi sosiaalipalveluiden kanssa voidaan sisällyttää työllistymissuunnitelmaan. Yhteistyömenettelyistä konsultoinnin käytännöistä sovittaisiin viranomaisten kesken.
- Ohjaukset monialaiseen palvelutarvearvioon voivat esityksen johdosta lisääntyä. Työ- ja elinkeinoministeriö pitää tärkeänä, että monialaisten palvelutarvearvioiden määrän ja monialaisen tuen yhteistoimintamallin asiakasmäärien kehitystä seurataan ja esityksen vaikutuksia arvioidaan toimeenpanon alettua.

hanna.liski-wallentowitz@gov.fi